

Japan zou Japan niet zijn om over een voorwerp te dichten zonder daarbij, die belangrijke oorzaak te vermelden. Per slot van rekening is de wind in Japan een god en de vlieger slechts een middel om de god te bereiken. Het is dan ook gebruikelijk om astrologische voorspellingen met een ongunstige betekenis in bomen te hangen en deze door de wind te laten meevoeren en bij de geboorte van kinderen daarvoor een speciale vlieger te maken en deze bezielt met kwade geesten eveneens door de wind te laten meevoeren.

Om meer te kunnen begrijpen van het vliegeren worden we voor wat de Japanse gedichten betreft verwezen naar de natuur, ofwel de windgod. Wat duidelijk in die gedichten naar voren komt, is dat zij symbool staan voor: verandering, involutie, bezinning, de tijd. Heel vaak wordt voor herfst, wind gekozen. De herfst heeft dezelfde betekenis als bij ons, b.v.: De herfst van zijn leven, de oude dag.

Soseihoshi (9e eeuw) schrijft als volgt: "De boombladeren veranderen van tint, In de herfstwind, maar wat te denken van het mensenhart."

En Otsuyv laat hier ook geen twijfel over bestaan:

"Wat blijft aan het eind. Het geraamte van een waaijer, door de herfstwind weggeblazen."

Dat ouderdom, ommekeer bewustwording een langzaam proces is, dat weet Fuji Warano Toshiyuki in zijn Tanka glashelder uiteen te zetten:

"Zie hier de herfst, hoewel zijn nadering, nauwelijks merkbaar is. Is hij te herkennen aan de frisheid van de wind?"

Om onduidelijkheden tegen te gaan wil ik U het volgende gedicht niet onthouden, het is van Toshiyori (11e eeuw):

"Onder helderrode bladeren, Verdwijnt mijn oude huis, In de varens over het slootje, Blaast de herfstwind."

Het zal duidelijk zijn dat waar vliegers gebruikt zijn of worden, er een psychische toestand ontstaat van inkeer, éénwording en bevrijding. Dat dit een zeer oude stelling is, kan worden geïllustreerd met een lange lijst van vliegers, teruggaand in een onbekend en duister verleden, een lijst van vliegers die deel uitmaakten van magische handelingen en een belangrijk element vertegenwoordigden in natuurrituelen.

Hans van Helden

